

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΗΣ

ΝΕΟΛΑΙΑΣ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΤΟΜΟΣ Α'.

ΤΕΥΧΟΣ Θ'.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ.—Ἡ Δραματικὴ Τέχνη.—Ἀνέκδοτα.—Ἡ Τε-
λευταία ἡμέρα ἐνὸς Καταδίκου. (Συνέχεια Ἰδε Φυλ. Γ').—Περὶ Δημοτι-
κῆς ἐν Ἑπτανήσῳ Γλώσσης, ὑπὸ Π. Χιώτου.—Ἡ Ματαίωσις.—Ποίσεις.

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ,

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ο ΖΑΚΥΝΘΟΣ,

Κωνσταντίνου Ῥωσσομήνου.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

1857.

THE

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΕΥΧΟΣ Θ'. ΖΑΚΥΝΘΟΣ 1837. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ.

Προκειμένου λόγου ἔαν τὸ δράμα χάρῃ προτερήματα ἐπὶ τοῦ μελοδράματος, φαίνεται μοι ὅτι ἀναμφιβόλως οὐδεὶς εὐχθῆς ἢ μωρὸς ἤθελε προκρίνει τὸ μελοδράμα ἐπὶ τοῦ δράματος· καὶ τῷ ὄντι ἔαν παρατηρήσωμεν τὸν Σίλλερν, τὸν Οὐγὸν καὶ αὐτὸν τὸν κλασικὸν Ἀλφιέρν, ἔαν λέγω παρατηρήσωμεν ὅλους τούτους, ζήλωμεν ἀκούσῃ προτιμῶντας τὸ δράμα, καὶ ἐπ' ἀληθείας τὸ δράμα ὑπάρχει τὸ μόνον μέσον ὅπως τελειοποιήσῃ τὴν ἠθικὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀνατροφὴν, ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὁ Ποιητὴς καταψέγει ἄνευ προσώπειου, ἄνευ συμπεριφορᾶς τὸ κακὸν καὶ βραβεύει τὴν ἀρετὴν, δὲν φοβεῖται τὸν τύραννον καὶ τὰ βασανιστήριά του, (1) προσάπτει μῶμον εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἰς τὸν μερικὸν, πλούσιοι καὶ πένητες δι' αὐτὸν εἶναι ἴσις δύο μόναι τάξεις ἀνθρώπων· ὑπάρχουσι διὰ τὴν δραματικὴν καλοὶ καὶ κακοί· αὐτοὶ εἶναι οἱ ἀληθεῖς ὁπαδοὶ τῆς Θείμδος, κρατοῦντες εἰς τὴν μίαν χεῖρα τὰ βασανιστήρια, ὅπως παιδεύσωσι καὶ στιγματίσωσι τὸ κακόν, εἰς δὲ τὴν ἄλλην τὰ βραβεῖα, ὅπως βραβεύσωσι καὶ στεφανώσωσι τὸ καλόν. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ ὑψηλὴ αὕτη ἀποστολὴ τοῦ δράματος παραμελεῖται.

(1) Θέλον τις νὰ πληροφορηθῇ περὶ τούτου ὡς ἀναγνώσῃ τὴν Γ'. Σελὴν τῆς Γ'. Προζέως τοῦ Δ. τοῦ Α. τοῦ Β. τῶν πολλῶν, καὶ τὴν Γ. Σελὴν τῆς Β'. Προζέως τοῦ Κ. τοῦ Α. τοῦ Β. τοῦ Γ.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Ἐκ τοῦ ἐναντίου τὸ μελοδράμα μὴ βασιζόμενον εἰμὴ ἐπὶ μόνῃ τῆς μουσικῆς, καὶ ὀλίγην γραμματολογικὴν βαρύτητα χαῖρον, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ἐέλξῃ τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐπὶ τούτου ἄς ἀκούσωμεν τὸν Ἀλφιέρν. « Πολὺ διαφορετικὸς εἶναι ὁ καρπὸς τῶν δύο αὐτῶν θεαμάτων ὅπως ποτὲ ἔθνος νὰ ἐπαφήσῃ αὐτὰ φιλονικούντα ἐξ ἑσού, τὸ μελοδράμα τὴν ψυχὴν μαλακίζει, τὸ δὲ δράμα αὐτὴν ἀνυψοῖ, τὴν μεγαλύνει, τὴν ἐνδυναμώνει. Εἶθε λοιπὸν ἡ Εὐαρώπη ἀνυψωμένη ἐκ τοῦ βυλωμανοῦς μελοδράματος νὰ φθάσῃ εἰς τὸ « ἀληθὲς δράμα » ἐὰν λοιπὸν ὅλοι οἱ μεγάλοι ἄνδρες συμφωνῶσι εἰς τὸ νὰ δίδωσι τὰ πρωτεῖα εἰς τὸ δράμα, τίνος ἕνεκεν ἅπαντες προκρίνωσι τὸ μελοδράμα; Ἡ αἰτία εἶναι προφανής, ἐπειδὴ, ὁ ἐπικρατοῦν ἐγωισμὸς βλάπτειται ἀκούων τὴν δημοσίευσιν τῶν ἀνοσιουργημάτων του, καὶ ἐλὼν νὰ καταπνίξῃ τοὺς ἐλέγχους τοῦ συνειδότης του, προκρίνει τὸ μελοδράμα τὸ ὁποῖον ὑποβάλλει αὐτοὺς ἀποσκορακίζον ὅσον ἔνεστι τὸ δράμα τὸ ὁποῖον τοῦ παρρησιάζει τὸν τρόπον νὰ διορθωθῇ, τότε δὲ μόνον τὸ δράμα ἐλεῖ λάβει τὰ πρωτεῖα ἐπὶ τοῦ μελοδράματος, ὅταν, παύσει καὶ ὁ ἐγωισμὸς.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ.

Ἐν 1586 Φίλιππος ὁ Β'. ἔπεμψε τὸν νέον πρίγγιπα Κασιλλίας εἰς Ῥώμην, ἵνα προσκυνήσῃ τὸν Σίξτον Ε'. ὅστις τότε εἶχε ἀναβεῖ εἰς τὸν θρόνον. Ὁ Πάπας βλέπων τὸν πρέσβυν τοσοῦτον νέον τῷ εἶπε. Πῶς; ὁ κύριός σας δὲν ἔχει ἀνθρώπους εἰς τὸ βασιλείον του καὶ μοὶ ἔστειλε ἕνα πρέσβυν ἄγενιν; Ἐὰν ὁ Φίλιππος ἤθελε φαντασθῇ, ἀπεκρίθη ὁ ὑπερήφανος Ἰσπανός, ὅτι ἡ ἀξία συνίσταται εἰς τὰ γένεια ἤθελε σὰς πέμψει ἕνα τράγον, καὶ ὄχι ἕνα πρίγγιπα ὡς ἐγώ.

Εἰς μέγας πρίγγιψ Ῥωμαῖος κατηγορηθεὶς ὡς κλέψας τὰς παρ' αὐτοῦ κυβερνωμένας ἐπαρχίας, εἶχε δώσει τοῦ ῥήτορος Ὁρτενσίου μίαν Σφίγγα ἐκ χρυσοῦ. Ὁ Κικέρων εἰς τὸν λόγον του, εἰπὼν μίαν φράσιν ἀκατάληπτον ὡς πρὸς τὴν διαγωγὴν τοῦ Ὁρτενσίου, οὗτος ἀπεκρίθη ὅτι δὲν ἤξευρε νὰ λύῃ τὰ αἰνίγματα. Ὅμως ἔχεις μαζὺ σου τὴν Σφίγγα, ἀπεκρίθη ὁ μέγας ῥήτωρ Ῥωμαῖος.

ἔχω ἄλλην ἰδέαν εἰμὴ ἐκείνην τῆς ἐλευθερίας· ἐφωτίσθην ἀπὸ ἐλπίδα ὡς ἡ ἡμέρα ὀλόγουρά μου, καὶ μὲ πίστιν ἐπερίμενα τὴν ἀπόφασιν ὡς νὰ ἤκουα τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ζωὴν.

Εἰς ταύτην τὴν στιγμήν ἐφθασε ὁ Δικηγόρος μου. Ὅστις εἶχε προγευματίσει μὲ μεγάλῃν ὄρεξιν, ἐκάθησε εἰς τὴν θέσιν του, ἐκυψε πρὸς ἐμὲ χαμογελῶντας.—Ἐλπίζω, μοῦ ἐψυθέρισε αὐτός.—Ἀληθῶς;—ἀπεκρίθην ἐγὼ ὁμοίως χαμογελῶν.—Ναί—ἐπανέλαβε αὐτός—ὅλα τὰ ἀγνοοῦσε ἀκόμη καὶ τὴν ἐλευθερώσιν των, ἀλλὰ βεβαίως εἶχαν ἀφαιρέσει τὴν προμελέτην, καὶ τότε δὲν ἤμπορεῖς νὰ καταδικασθῇς εἰμὴ εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἐφ' ὅρου ζωῆς σου—Τί λέγετε Κύριε;—ἀπεκρίθη συγκινημένος.—Χιλιάκις τὸν θάνατον;

Ναὶ τὸν θάνατον—εἰς ἐμὲ ἐπανάλαβη δὲν ἤξεύρω τί ἐνδόμυχος φωνή—εἰς τί περισσώτερον δύναμαι νὰ ἐκτεθῶ;—Ἀνηγγέλη πώποτε κεφαλικὴ ἀπόφασις εἰμὴ εἰς μεσονύκτιον, μὲ λαμπάδας, εἰς μελαγχολικὰς καὶ ῥυπαρὰς αἰθούσας εἰς μίαν νύκτα παγωμένην ἐκ τῆς βροχῆς καὶ τοῦ χειμῶνος; Ἀλλὰ τὸν Αὐγουστον . . . τὰς 8 ὥρας τὴν αὐγὴν . . . εἰς τόσον λαμπρὰν ἡμέραν μὲ τόσους καλοκαγάρθους Δικαστάς . . . τοῦτο εἶναι ἀδύνατον—Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐκ νέου προσηλθύνται ἐπὶ τοῦ ὥραιου κιτρυνωποῦ ἀνθους φωτιζομένου παρὰ τοῦ ἡλίου.

Αἶφνης ὁ Πρόεδρος ὅστις δὲν ἐπρόσμενε εἰμὴ τὸν Δικηγόρον, μοὶ ἔνευσε νὰ ἀσκηθῶ, οἱ στρατιῶται ἔφερον ἐπὶ τῶν ὤμων τὰ ὅπλα καὶ ὡς ἐκ μαγείας ὅλοι οἱ θεαταὶ ἀνυψώθησαν εἰς τὴν αὐτὴν στιγμήν. Εἰς ἀνὴρ χωρικῆς καὶ ἀμφιβόλου θεωρίας καθήμενος εἰς μίαν τράπεζαν ὑπὸ τῶν δικαστῶν μοὶ φαίνεται νὰ ἦτον ὁ Γραμματεὺς, ἔλαβε τὸν λόγον καὶ ἀνέγνωσε τὴν ἀπόφασιν, ἣν οἱ Δικασταὶ ἐν ἀπουσίᾳ μου εἶχον προφέρει. Κρύος ἰδρώς δισπέρασε ἀπὸ ὅλα μου τὰ μέλη, ἐχρειάσθη νὰ ἀκουμδήσω διὰ νὰ μὴ πέσω.

— Δικηγόρε, ἔχετε νὰ προσθέσητε τί πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ποινῆς;—Ἡρώτησεν ὁ Πρόεδρος.

Ὁ ὑπερασπιστής μου ἐσηκώθη, ἐννοήσας ὅτι αὐτὸς ἐσπούδαζε νὰ σμικρύνῃ τῶν δικαστῶν τὴν ξεκαθάρισιν, καὶ ἀντὶ τῆς κεφαλικῆς ποινῆς, νὰ ἀντικαταστήσῃ ἐκείνην τὴν ποινὴν, τὴν ὁποίαν, μὲ εἶχε κάμῃ νὰ ἐλπίσω, καὶ ἦτις, μὲ ἐγέμισε ἀπέχθειαν.

Βεβαίως ὁ θυμὸς πρέπει εἰς ἐμὲ νὰ ὑπῆρξε μέγας ἐὰν ἐφθασε νὰ σδύσῃ τὰς ἀπείρους ἰδέας, αἰτίνας, ἐνοχλοῦσαν τὸν νοῦν μου. Ἦθελα νὰ ἐπαναλάβω μεγαλοφώνως ὅτι ἤδη εἶχα εἰπῇ—Μυριάκις τὸν θάνατον—ἀλλὰ ἡ φωνή μου ἐχάθη, οὕτε ἐδυνάμην νὰ κάμω ἄλλο, εἰμὴ νὰ ἐκτεθῶ.

ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ

ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ

Ὁ Γενικός Εισαγγελεύς ἐναντιώθη εἰς τὸν Δικηγόρον μου μὲ ἡλίθειαν χαρὰν, ἐγὼ τὰ ἠκούσθην. Οἱ Δικασταὶ εἰσῆρχοντο καὶ ἐξήρχοντο—ὁ Πρόεδρος ἀνέγνωσε τὴν ἀπόφασίν μου.

—Καταδικασμένος εἰς θάνατον—ἐπανελάβε τοὺς πληθὺς, καὶ ἐνῶ ἐπέστρεφα, οἱ σεαυτοὶ ἐσυνάζοντο ἐπὶ τῶν βημάτων μου μὲ τὰ ἔχνη καταδαφιζομένου οἰκήματος. Ἐπεριπατοῦσα ὡς μέθυτος, ἐκστατικός, ἐνεργεῖτο μεταλλαγὴ τις εἰς ἐμέ. Ἐπὶ τὴν στιγμὴν τῆς κεφαλικῆς ἀποφάσεως ἐγὼ ἤκουα τὸν ἑαυτὸν μου νὰ ἀναπνέῃ, νὰ πάλῃ, νὰ ζῇ εἰς αὐτὸ τὸ ἴδιον κέντρον, εἰς θ, καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τώρα καθὼς ἔβλεπα ἀναμεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ κόσμου ἔβλεπον μέγα χάσμα. Οὐδὲν πλέον ἐφαίνοτο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου μὲ τὸ προτερὶνόν σχῆμα. Τὰ μεγάλα καὶ φωτοβόλα παράθυρα, ὁ λάμπων ἥλιος, ὁ καθαρὸς οὐρανός, τὸ ὥραϊον ἄνθος, ὅλα φεῦ! ἦτον ἀχνά, εἶχον τὸ χρώμα τοῦ μαύρου θανάτου. Ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι, ἐκεῖνες αἱ γυναῖκες, ἐκεῖνα τὰ παιδιὰ τὰ ὅποια ἐσυσωρεύοντο εἰς τὴν ὁδόν μου, ὅλα μοὶ ἐφαίνοντο σκιατίς.

Εἰς τὸ βάθος τῆς κλίμακος μὲ ἐπρόσμενε καγγελωτὴ ἄμαξα, ἐνῶ δὲ ἀνέβαινον ἔρριψα ἐκ περιστάσεως ἔρριψα τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπὶ τῆς πλατείας—ἓνας καταδικασμένος εἰς θάνατον—ἐφώναζαν οἱ διαβάται τρέχοντες πρὸς τὴν ἄμαξαν. Πλαγίως τοῦ νέφους τὸ ὅποιον ἐδιεχώριζε ἐμὲ ἀπὸ τὰ περίε ἀντικείμενα, εἶδον δύο νεανίας αἵτινες μὲ ἀκολουθοῦν μὲ λαίμαργον ὀφθαλμόν.—Καλὰ,—ἐφώναζε ἡ νεωτέρα κτυποῦσα τὰς χεῖρας, τοῦτο σελεῖ συμβεῖ εἰς τρεῖς ἐβδομάδας.—

Γ'.

Καταδικασμένος εἰς θάνατον.

Τί πρὸς τοῦτο, καὶ διατί ὅχι; Οἱ ἄνθρωποι, ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἀνέγνωσα, δὲν ἤξεύρω εἰς ποῖον βιβλίον εἰς θ δὲν ὑπῆρχε ἄλλο ὥραϊον εἰμὴ μόνον τοῦτο, οἱ ἄνθρωποι ὅλοι κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον μὲ ἀπροσδιόριστους προθεσμίας. Ὅποια μεταλλαγὴ συνέβη εἰς ἐμέ;

Μετά τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἡ ἀπόφασίς μου ἀπηγγέλθη πόσοι καὶ πόσοι ποτὲ ἀπέθαναν οὔτινες διετίθεντο εἰς μακροζωίαν. Πόσοι μὲ ἐπρόλαβον οὔτινες νέοι, ἐλεύθεροι, ὑγιεῖς, ἀπεφάσισαν νὰ φερθοῦν εἰς τὴν πλατείαν τῆς Γρένου, ὅπως, ἰδῶσι τὴν προσδιωρισμένην ἡμέραν τὴν κεφαλὴν μου νὰ πέσῃ εἰς τὴν λαμοτοῦν; Πόσοι ἴσως ἀπὸ σήμερον ἄχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, οὔτινες τώρα περιπατοῦν καὶ ἀναπνέουν ἐλεύθερον ἀέρα, εἰσέρχονται καὶ ἐξέρχονται κατὰ τὴν ἐξελήσιν των τῶν ὁποίων ὅμως προηγήθη;—Ἐπειτα, τί εἶναι ἡ ζωὴ, διὰ τί δυσχεροῦμαι νὰ τὴν ἀφίσω; Παύοντι ἡ σκοτεινὰ ἡμέρα καὶ τὸ δεύτερον ψωμίον τῆς φυλακῆς, ἡ μερίς τοῦ ὑδατῶδους ζωμίου, ἀν-

δλούμενα ἀπὸ τὸ κακάδιον τῶν φυλακισμένων, νὰ βλέπῃ τις νὰ τὸν κακομεταχειρίζονται, ἐμὲ ἐξευγενισμένον ἐκ τῆς ἀνατροφῆς, ἐκ τῶν ὑποδεσμοφυλάκων τῶν φρουρῶν, τῶν καταδικασμένων, νὰ μὴ βλέπω πρόσωπον θνητοῦ νὰ μὲ στοχασθῇ ἄξιον ἐνὸς μόνου λόγου, καὶ μὲ τὸ ὅποιον νὰ δυνηθῶ νὰ ἀνταλλάξω πάντοτε νὰ ρυγίζω εἰς ὅτι ἕκαμα καὶ εἰς ἐκεῖνο ὅπου θὰ μοῦ κάμωσι, ἰδοὺ ὡς ἐγγίστα τὰ μόνον καλὰ ὅπου δύναμαι νὰ ἀρπάξω ἀπὸ τὸν Δῆμιον.

Τίποτε δὲν ἐξάγω αὐτὸ εἶναι τρομερὸν πρᾶγμα.

Δ'.

Ἡ μαύρη ἄμαξα μὲ ἔφερε ἐδῶ εἰς ταύτην τὴν μελαγχολικὴν Βικέτην. Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο μακρόθεν θεωρούμενον φαίνεται μεγαλοπρεπές, ἀπλώνεται εἰς τὸν ὀρίζοντα ἐνὸς λόφου, καὶ ἐν τινι διαστήματι δεικνύων κάτι τι τῆς ἀρχαίας μεγαλοπρεπείας του, μεταμορφοῦται εἰς τετράγωνον οἰκοδόμημα. Αἱ κατακρεμνησμένοι κορυφαὶ δυσχεροῦν τὸν ὀφθαλμόν, δὲν ἤξεύρω τί ἐντελὲς καὶ ἐντροπαλὸν λερώει τὰς βασιλικὰς ταύτας προσόψεις, καὶ ἤθελε ἴσως εἰπῇ τις ὅτι ἡ τύχη γέμει λέπρας. Ὅχι πλέον ὕελον, ὅχι παραπετάσματα εἰς τὰ παράθυρα, ἀλλὰ χονδρὰ σιδηρὰ ραυροειδῶς σεμένα, ἐπὶ τῶν ὁποίων προβαίνουν σποράδην τὰ ὠχρὰ πρόσωπα τῶν φυλακισμένων καὶ τῶν τρελλῶν.

Τοιαύτη ὑπάρχει ἡ ζωὴ ἐκ τοῦ πλησίου.

Ε'.

Μόλις ἔφθασα σιδηραὶ χεῖραι μὲ κατέλαβον. Ἐδιπλασιάσθη ἡ προσοχή, ὅχι πλέον μαχαίριον ὅχι πηροῦνιον διὰ τὸ γεῦμά μου, οἱ βραχίονές μου ἐκλείσθησαν εἰς τὸν χιτῶνα τοῦ θανάτου, εἶδος σάκκου, ὅλα αὐτὰ ἦτον ὑπερασπιστὰι τῆς ζωῆς μου. Ἐφεισβλήθη.

Ἐξ ἡ ἑπτὰ ἐβδομάδες ἤμπορούσε νὰ διαρκέσῃ αὐτὴ ἡ κοπιαστικὴ ὑπόθεσις, καὶ αὐτοὶ ἐδιαφέροντο νὰ μὲ διαφυλάξουν ὑγιῇ διὰ τὴν πλατείαν τῆς Γρένου.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας μὲ ἐμεταχειρίζοντο μὲ μίαν γλυκύτητα, ἥτις, ἦτον τρομακτικὴ, τὸ σέβας ἐνὸς δεσμοφύλακος ὑγειοῦς διὰ λαμοτόμου. Διὰ καλὴν μου τύχην εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἐσυνήθησα, καὶ ἐσμίχην μὲ τοὺς ἄλλους φυλακισμένους εἰς μίαν ἐντροπαλὴν κοινότητα, ἀπὸ τότε ἔπαυσαν ἐκεῖναι αἱ ἀσυνήθεις περιποιήσεις, αἵτινες, ἀκαταπαύστως μοῦ ἐπανακαλοῦσαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τὸν Δῆμιον. Αὐτὴ δὲν ἦταν ἡ μόνον εὐχαρίστησις, ἡ νεότης μου, ἡ εὐπειθειά μου, αἱ φωνητικαὶ τοῦ ἱερῶς τῶν φυλακῶν, καὶ ἐξαιρέτως μερικαὶ λέξεις

λατινικά διευθυνόμεναι ἀπὸ ἐμὲ εἰς τὸν δεσμοφύλακιν· οὗτος ὁμως δὲν τὰς ἐννόησε, μού ἐσυγχώρησεν ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος τὸν περίπατον μὲ ἓναν ἀπὸ τοὺς ἄλλους κακούργους, ἀφήσαντές μου τὸν χιτῶνα, ὅστις, ἐμπόδιζε κάθε μου κίνημα. Μετὰ πολλὰς ἀρνήσεις τέλος μού ἐσυγχώρηθη μελανοδοχεῖον, γραφίς, χαρτίον καὶ εἰς λύχνος διὰ τὴν νύκτα.

Ὅλας τὰς Κυριακὰς μετὰ τὴν λειτουργίαν μὲ ἄφηναν εἰς τὸ παρακλήσιον εἰς τὸν καιρὸν τῆς εὐθυμίας. Ἐδῶ ὁμιλῶ μὲ τοὺς φυλακισμένους, καὶ τί νὰ κάμω; Εἶναι ὁμως ἀγαθοί ἐκεῖνοι οἱ ἀτυχεῖς μού ἐδιηγούντο τὰς κατρεγαρίας των, μού ἐπροξενούσαν τρόπον, ὁμως αὐτοὶ ὑπερφηανεύοντο. Μοὶ ἐδίδαχνον τὴν διάλεκτόν των, μία διάλεκτος πηγάζουσα ἐκ τῆς γενικῆς γλώσσης, ἓνα εἶδος δυσαρέστου πλημύρας ὡς ὄγκωσις, διάλεκτος κάποτε ἐκτὸς λόγου, ἐνεργητικὴ, τῆς ὁποίας ἡ φαντασία κάμνει φρίκην. *Si y a du résumé sur le trimar*, (1) ὑπάρχει αἷμα εἰς τὴν ζωὴν, *éprouver la veure*, ἀπηγχωνησμός ὡς τὸ σχοινίον τῆς φρίκης ἤθελε χηρεῦσι ἐξ ὧν τῶν ἀπηγχωνησμένων. Ἡ κεφαλὴ τοῦ κλέπτου ἔχει δύο ὀνόματα, ἡ σορβώνη ὅταν αὐτὴ μελετᾷ ὁμιλεῖ καὶ συμβουλεύει τὸ ἐγκλημα, ἡ κεφαλήν *tronolie* ὅταν αὐτὴ εἶναι κεκομμένη ἀπὸ τὸν δῆμιον. Κάποτε ἡ φαιδρότης τῆς *vaudeville*, (2) ἓνα κασμῆρ τοῦ *Orier* ἓνας κάλαθος ἐνὸς ῥακοςυνάκτου, *la menteuse*, ἡ γλῶσσα καὶ ἔπειτα εἰς ἅπαντα τὰ μέρη, εἰς κάθε στιγμὴν, εὐμορφαι, μυστικαί, ἀκαλόπισται, ἀχρεΐαι λέξεις, τίς εἶδε πόθεν παραγόμεναι. *Le taule*, ὁ Δῆμιος, *la cône*, ὁ θάνατος, *la pilacarde*, ἡ πλαταία τῆς ἀγχόνης, δύνανται νὰ ὀνομασθοῦν οὐτιδανὰ πράγματα. Ὅταν ἀκούη τις νὰ ὁμιλοῦν τοιαύτην διάλεκτον, φέρει τὸ αὐτὸ ἀποτελεσμα, ὡς ἐὰν τις ἐμπροσθέν του ἤθελε τινάζει μίαν δέσμην ἀπὸ παλαιὰν κεκορνιακτῶδη ῥάκην.

Τουλάχιστον αὐτοὶ μὲ ἐσυμπόνεσαν, εἶναι οἱ μόνοι. Οἱ δεσμοφύλακες, οἱ γραμματεῖς, οἱ ὑποδεσμοφύλακες, κἀνὲν πάθος δὲν εἶχα κατ' αὐτῶν, γελοῦν καὶ ὁμιλοῦν ἐμπρός μου ὡς ἄλλαλος ὕλη.

ΣΤ'.

Εἶπα μὲ τὸν ἑαυτόν μου.—Ἐπειδὴ ἔχω τὸ μέσον νὰ γράψω, τίλος ἐνεκεν δὲν κάμνω γρήσιν;— Ἀλλὰ τί νὰ γράψω; Στιδασμένος ἐκ τεσσάρων τείχων μεταξὺ γυμνῶν λίθων χωρὶς ἐλευθερά τὰ βήματα δίχως ὀρίζων εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, μηχανικῶς ἐνασχολημέ-

(1) Ἀδύνατον ὑπάρχει ἡ μεταφράσις τῶν λέξεων πούτων ἐπειδὴ ἀνήκει εἰς τὴν χυδαιότεραν τοῦ λαοῦ γλῶσσαν λεγομένην κοινῶς κορακίστηκα.

(2) Εἶδος ποιήσεως πολλὴ χροποικία.

νος ὅλην τὴν ἡμέραν, ἔχων μόνην διασκέδασιν νὰ ἀκολουθῶ τὸ ἀργὸν βάδισμα τοῦ λευκοῦ τούτου τετραγώνου κεκομμένου εἰς τὴν παριστάδα τοῦ θωρείου μου ἐμπροσθεν εἰς τὸν ὀχληρὸν τεῖχον, καὶ ὡς ἔλεγον πρότερον, πρόσωπον μὲ πρόσωπον μία μόνη ἰδέα, μία ἰδέα ἐγκλήματος καὶ ποινῆς. Τί μὲ ἐναπομένει νὰ εἶπω, ἐγὼ ὅστις δὲν ἔχω κοινόν τι εἰς τούτον τὸν κόσμον; καὶ τί δύναμαι νὰ εὕρω εἰς τὸν μαραμμένον καὶ καινὸν ἐγκέφαλόν μου; τί ἀξιοῖ νὰ περιγραφθῇ;

Καὶ διατὶ τὸ πᾶν περίξ ἐμοῦ εἶναι μονότονον, φθαρμένον, δὲν ὑπάρχει ἴσως μία ἀνεμοζάλη, μία φιλονικία, μία τραγωδία. Αὕτη ἡ ἀκίνητος ἰδέα ἐφ' ἧς ὅλος διακρατῶμαι, κάθε στιγμὴν ἴσως δὲν παρρησιάζεται εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, κάθε ὥραν ὑπὸ νέαν μορφήν, καὶ τὸσον τρομακτικωτέρα καὶ αἱματηρὰ ὅσον περισσότερο ἐπλησί-αζε πρὸς τὸ τέρμα μου; Τίνος ἐνεκεν ἤθελε τολμήσω νὰ εἶπω εἰς τὸν ἑαυτόν μου πᾶν ὅτι μὲ ταράττει βεθαίως καὶ ἄγνωστος εἰς τὴν ἐργητικὴν ἐξέσις εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκομαι. Ἐπ' ἀληθείας πόσον πλουσία εἶναι ἡ ὕλη, καὶ ὅσον ταχὺ ἐξέλει εἶναι ἡ ζωὴ μου, ἐξέλει μένει ἀκόμη εἰς τοὺς φόβους εἰς τὰς ὕβρεις τῶν ὁποίων εἶμαι γεμάτος τόσον, ὥστε, νὰ φθαρῇ ἡ γραφίς αὕτη καὶ νὰ ἀπορροφηθῇ ἡ μελάνη. Ἐξ ἄλλου μέρους ὅπως ὀλιγότερον ἀναγγελεῖν ἐκ τῶν παθημάτων ἡμπορῶ νὰ τὸ εὕρω εἰς τὴν ἀριθμησίν των καὶ νὰ διασκεδάσω εἰς τὴν περιγραφὴν των.

Καὶ ὁμως, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐγὼ ἐξέλει γράψω ἴσως ἐξέλει εἶναι ἀνωφελές. Τὸ ἡμερολόγιον τῶν παθημάτων μου, ὥραν καθ' ὥραν, στιγμὴν πρὸς στιγμὴν, βάσανον πρὸς βάσανον, ἐὰν λάβω τὴν δύναμιν νὰ φέρω ἕως τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὴν ὁποίαν καὶ φυσικῶς ἐξέλει εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξακολουθῶ, αὕτη ἡ ἐξιστόρησις ἀναγκαίως ἀτελῶς τῶν αἰσθήσεών μου, ἀλλὰ τετελεσμένη ὅσον τὸ κατὰ δύναμιν, μόνητης νὰ διαχύσῃ ἐμβρηθὲς μάθημα; Εἰς τὴν δικογραφίαν τοῦ ἀγονιδῶντος πνεύματος καθ' ὥραν αὐξάνουσιν πρόοδον παθημάτων, εἰς ταύτην τὴν οὕτως εἰπεῖν νοητικὴν αὐτοψίαν ἐνὸς καταδικασμένου, δὲν ἐξέλει ὑπάρχει πλέον παρὰ ἓν μάθημα διὰ τοὺς καταδικάζοντας; Ἴσως ἡ ἀνάγνωσις ἐξέλει ὠφελήσει εἰς τὸ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν χεῖρα ὀλιγότερον ταχία ὅταν πρόκειται λόγος νὰ ῥιφθῇ μία κεφαλὴ, ἥτοι στοχαζέται, μία κεφαλὴ ἀνθρώπου ἐπὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον αὐτοὶ κράζουσι πλάστιγγα τῆς δικαιοσύνης. Ἄχ! οἱ δυσυχεῖς ἴσως αὐτοὶ ποτὲ δὲν ἐσκέφθησαν ἐκείνην τὴν ἀργὴν διαδοχὴν τῶν βασάνων, ἥτις, ἐμπερικλείεται μὲ ταχὺ σχέδιον μιᾶς ποινικῆς ἀποφάσεως; Ὁχι. Ἐσα-μάτησαν ποτὲ αὐτοὶ ἐπὶ τῆς διαπεραστικῆς ἰδέας εἰς τὴν ἀποκεφάλισιν ἀνθρώπου, ὑπάρχει γνῶσις, ὁμιλία, ἥτις, νὰ ὑπερφηανεύηται ἐπὶ

τῆς ζωῆς ὅτι ὑπάρχει τέλος μία ψυχὴ ἥτις, εἰς κανὲν τρόπον δὲν εἶναι ἐτοιμος εἰς τὸν θάνατον; Ὁχι. Εἰς ὅλον τοῦτο αὐτοὶ δὲν βλέπουν, εἰμὴ, τὴν ὀριζόντιον πτώσιν μιᾶς τριγωνοειδοῦς μαχαίρας!...

Ἀλλὰ θέλει ἐξέλθωσι τῆς ἀπάτης ἐκ τῶν σελίδων τούτων, αἰτινες, μίαν ἡμέραν δημοσιεύμεναι, θέλει συνοδεύσουν σιγμιαίως τὸ πνεῦμα μὲ τὰς ἀγωνίας τοῦ πνεύματος. Αὐτοὶ φαίνονται ὅτι φονεύουν διχῶς νὰ ὑποφέρῃ τὸ σῶμα. Καὶ τῷ ὄντι, τί περὶ τούτου πρόκειται λόγος; Καὶ τί εἶναι ὁ φυσικὸς πόνος ὡς πρὸς τὸν ἠθικόν; Μήπως καὶ εὐσπλαγχνία εἰς τοὺς νόμους τούτους! θέλει ἔλθῃ μία ἡμέρα καὶ ἴσως αἱ γραμμαὶ αὗται, τελευτᾶται φίλαι ἐνὸς δυστυχῆς, θέλει ἐκτελέσωσι τοῦτο... ἐκτὸς ἂν μετὰ τὸν θάνατόν μου ὁ ἄνεμος δὲν παίξῃ εἰς τὰ βράχια μὲ τὰ τεμάχια τοῦ χαρτίου λερωμένα, καὶ ἡ βροχὴ νὰ μὴ τὰ φθείρῃ κολλημένα ὡς ἄσπρα ἐπὶ τῶν συντριφέντων ὕδατων ἐνὸς δικαστικοῦ ὑποβρύγιου!

Ζ.

Ἐὰν ἐγὼ ἐκείνο τὸ ὅποιον γράφω δύναται μίαν ἡμέραν νὰ ὠφελήσῃ διὰ ἄλλους ὅτι αὐτὸ νὰ κρατήσῃ τὸν δικαστὴν ἐτοιμον νὰ ἀποφασίσῃ ὅτι αὐτὸ δύναται νὰ σώσῃ τοὺς δυστυχεῖς, εἴτε αὐθῶους, εἴτε ἐγκληματίας ἀπὸ τὰς ἀγωνίας εἰς ἃς κατεδικάσθησαν, πρὸς τί χρειάζεται; πρὸς τί τοῦτο; Ὅταν ἐγὼ ἀποκεφαλίσθω τί μὲ μέλλει ἴσως ἂν ἀποκεφαλίσθωσι καὶ ἄλλοι; Καὶ ἐγὼ ἐδυνήθην νὰ προσέξω διὰ μίαν σιγμὴν εἰς ταύτας τὰς τρέλλας; Νὰ καταδαφίσω τὴν ἀγχόνην ἀφοῦ ἀπαξ ἐπ' αὐτῆς ἀνέβην, ἐπερωτῶ ὑμᾶς τί ὄφελος; ὅς τὸ ζητῶ.

Καὶ ἴσως ὁ ἥλιος, ἡ ἀνοιξίς, τὰ λειβάδια στολισμένα ἀπὸ ἄνθη, τὰ πτηνὰ τὰ ξυπνῶντα τὴν αὐγὴν, τὰ σύννεφα, τὰ δένδρα, ἡ φύσις, ἡ ἐλευθερία, ἡ ζωὴ, τὸ πᾶν, δὲν εἶναι ἐδικά μου. Ἄχ! δι' ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ ᾔμαι ἐλεύθερος. Εἶναι ἀληθές ὅτι ἐκείνο τὸ ὅποιον δὲν δύναται νὰ γίνῃ, ὃ πρέπει αὔριον ἢ σήμερον θά ἀποθάνω, δὲν θέλει ἀποφύγω; Ὡ Θεέ μου! ἀπαίσιος ἰδέα ἤθελε μὲ κάμῃ νὰ συντρίψω τὴν κεφαλὴν μου εἰς τὸ τεῖχος τῆς κυψέλης μου.

Η.

Ἄς ἀριθμώσωμεν τὸν καιρὸν· τί μὲ ἐναπομένει; Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεώς μου τρεῖς ἡμέρας διωρῶ ὅπως ἐφεισβλήθῃ.

Ὁκτὼ ἡμέρας λήθης εἰς τὸ ἀνώτατον δικαστήριον, μετὰ ταῦτα ἡ δικογραφία στέλλεται εἰς τὸν ὑπουργόν.

Δεκαπέντε ἡμέρας διάρκεια παρὰ τῷ ὑπουργῷ, ὅστις, ἄγνοεῖ καὶ

αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν των, καὶ ὅλον τοῦτο στοχάζονται ὅτι μετὰ ἀκριβὴν ἐξετάσιν τὰ πέμπει εἰς τὴν αὐλήν.

Ἐντεῦθεν διαμοιράσεις, πρωτόκολλα, καταγραφὰι, ἐξ ὧν πληροῦται ἡ λαιμοτόμος καὶ τῆς ὁποίας ὁ καθεὶς χρεωστὴ νὰ ἀναβῇ ὅταν τοῦ μέλλει.

Δεκαπέντε ἡμέρας ὅπως θεωρήτωσι μήπως ἐγίνε ἀδικία.

Τὸ κριτήριον τέλος πάντων ἀπορρίπτει εἴκοσι ἐφέσεις, αἰτινες, σωρηδὸν εἶναι ἐμπρὸς του, καὶ ὅλα πέμπονται εἰς τὸν ὑπουργόν, ἐξ οὗ εἰς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελεᾶ, ἐξ οὗ πάλιν εἰς τὸν δῆμιον, καὶ ὅλα αὐτὰ διὰ τρεῖς ἡμέρας.

Τὴν πρωτὰν τῆς τετάρτης ὁ Ἀντισαγγελεὺς σέττων τὸν λαιμοδέτην του, λέγει. Ἡ ὑπόθεσις πρέπει νὰ λάβῃ ἕν πέρας.—Τότε ἐὰν δὲν ἐμποδισθῇ ἀπὸ τὸ νὰ ὑπάγῃ μὲ τοὺς φίλους του, διορίζεται ἡ ἐκτέλεσις, ἀντιγράφεται, σέλλεται, καὶ τὴν αὐγὴν τῆς ἀκολουθοῦ ἀκούεται εἰς τὴν πλατείαν τῆς Γρένου νὰ καρφώνεται τὸ πάτωμα, καὶ εἰς τὰ σκυροδόρμικα νὰ φωνάζουν μὲ βραχνῶδη φωνὴν οἱ λαληταί. Ὀλότης ἔξῃ ἐβδομάδες. Ἡ νέα περὶ ἧς ὁμίλησα, εἶχε δίκαιον. Ἰδοὺ, ἴσως πέντε ἢ ἔξῃ ἐβδομάδες, δὲν τολμῶ νὰ ἀριθμῶ καθ' ἃς εἶμαι κλεισμένος εἰς τὴν Βικέτραν καὶ μοῦ φαίνεται τρεῖς ἡμέρας. Ἦτο πέμπτη.

Θ.

Ἐκάμα τὴν διαθήκην μου.

Ἀλλὰ πρὸς τί; κατεδικάσθην εἰς τὰ ἔξοδα, καὶ ὅτι κυριεύω μόλις θέλει φθάσει, πόσον πολυέξοδος εἶναι ἡ λαιμοτόμος.

Ἀφίνω μίαν μητέρα... μίαν σύζυγον... ἕνα θυγάτριον. Κοράσιον τριῶν ἐτῶν, χαρίεσσα, ἐρυθρὰ, τρυφερὰ, μὲ μεγάλους μαύρους ὀφθαλμούς καὶ καστανωπὰ μαλλιά.

Τριῶν ἐτῶν καὶ ἐνὸς μηνὸς αὐτὴ ἦτον τὴν τελευταίαν φορὰν καθ' ἣν τὴν εἶδα.

Οὕτως μετὰ τὸν θάνατόν μου τρεῖς γυναῖκες ἄνευ υἱοῦ, ἄνευ συζύγου, ἄνευ πατρὸς, τρία ὁρφανὰ διαφόρου εἶδους τρεῖς χῆραι. Καὶ ὅλον τοῦτο ἔργον τοῦ νόμου.

Συγκατανεύω σιγμιαίως ὅτι δικαίως τιμωροῦμαι, ἀλλὰ τί ποτὲ ἔκαμον τὰ ἄθῳα ταῦτα πλάσματα; Εἶναι τὸ αὐτὸ, αἰσχος καὶ ἐξολόθρευσις θέλει εἶναι τὰ πάντα εἰς αὐτάς, ἰδοὺ ἡ ἐξέλιξις τῆς δικαιοσύνης.

Ὁχι δὲν εἶναι ἡ ἰδέα τῆς δυστυχοῦς μητρός μου ἥτις μὲ τυραννεῖ, αὐτὴ εἶναι ἐξήκοντα τεσσάρων ἐτῶν, ἐὰν εἰς τὸν θάνατόν μου δὲν ἀποθάγῃ ὀλίγας ἡμέρας θέλει ζῆσει, ὀλίγην σποδὸν ἐὰν ἔχῃ ἐπὶ τοῦ θέρμανσίνου τῆς καὶ δὲν θέλει ἐκφράσει παράπονον.

Ὁχι, τὸσον ἡ ἰδέα τῆς συζύγου μου μὲ λυπεῖ αὐτὴ εἶναι φιλά-

σθενοῦς, τὸ πνεῦμά της ἀδύνατον δὲν θέλει ἀργήσῃ νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ ἐὰν δὲν ἱατρυνθῇ.

Σοχάζονται πολλοὶ ὅτι αὐτὸ δύνανται νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ζωὴν, ἀλλὰ κατ' εὐτυχίαν δὲν εἶναι τρελλή, αἱ νοσητικαὶ της δυνάμεις εἶναι καταθλιμμένα σχεδὸν ἐσθιμένα.

Εἶναι ἡ θυγάτηρ μου, ἡ θυγάτηρ τῆς ψυχῆς μου ἡ δυστυχὴς Μαρία ἥτις γελᾷ, παίζει, τραγουδᾷ εἰς ταύτην τὴν σιγμὴν, ἥτις, δὲν κα-
τακυριεύεται ἀπὸ κἀνὲν σοχασμόν· ἰδοὺ ἡ θανατηφόρος πληγὴ μου.

Γ'.

Θέλεις νὰ γνωρίσῃς τὴν κυψέλην μου;

Ὅκτῳ τετραγωνικοῖ πόδες τέσσαροι τεῖχοι χονδρωειδοῦς λίθου ἀνυψωμένοι ὀρθογώνως ἐπὶ ἐνὸς στανιδωμένου ἐδάφους κατὰ βαθμίδα ἀνυψωμένοι ἐπὶ τοῦ ἔξωθεν διαδρόμου.

Δεξιόθεν τῆς θύρῃς ἐν εἶδος κοιλώματος τὸ ὁποῖον τρόπον τινὰ σχηματίζει τὴν παρωδίαν ἐνὸς κλινοτόπου. Ρίπτεται ἐν δέμα ἀχρύρων ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ καταδικὸς εἴτε χειμῶν, εἴτε καλοκαίριον, πρέπει νὰ ἀναπαυθῇ, νὰ κοιμᾶται, μὲ περισκελίδας, ἐν πανίον καὶ μὲ λεπτὸν φόρεμα.

Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου ὡς εἶδος οὐρανοῦ ἕνας μαῦρος θάλος ἀκα-
νονίζου κύκλου, ἐξ οὗ, κρέμονται αἱ ἀράχναι ὡς ῥάκη.

Ἐπὶ τούτου ὄχι παράθυρα, ὄχι φεγγίται, μία θύρα εἰς τὸ τεῖ-
χος στηλισμένη ἀπὸ σίδηρον.

Ἀπατώμαι. Εἰς τὸ κέντρον ὑπάρχει ἕνας φεγγίτης ἐννέα τετραγο-
νικῶν δακτύλων, κεκοιμένος σφυροειδῶς ἀπὸ ἕνα κάγγελον, τὸ ὁ-
ποῖον κλείεται τὴν νύκτα ἀπὸ τὸν δεσμοφύλακα.

Ἐξωθεν μακρὺς διάδρομος δεχόμενος τὸν ἀέρα καὶ τὸ φῶς εἰς τὸ ὕψωμα, χωρισμένος εἰς τειχησμένα διαμοιράσματα, κοινονοῦντα ἀπὸ σειρὰν θυρῶν γερομέναι διὰ ξύλου καὶ χαμηλαί, κάθε μία ἀπὸ αὐτὰς τὰς διαμοιράσεις χρησιμεύει ὡς ἀντιθάλαμος κυψέλης ὡς ἡ ἐδική μου. Εἶναι τὰ ἄντρα ὅπου θέτουν τοὺς καταδικασμένους ἀπὸ τὸν διευθυντὴν τῶν φυλακῶν εἰς πειθαρχικὰς ποινάς. Αἱ τρεῖς πρῶται κυψέλαι εἶναι ἀφιε-
ρωμέναι διὰ τοὺς καταδικασμένους διὰ θάνατον, καθ' ὃ πλησιέστεραι εἰς τὸ θωρεῖον (1) δύνανται εὐκόλως νὰ ἐπισκέπτονται ἀπὸ τὸν δε-
σμοφύλακα.

Αὗται αἱ κυψέλαι εἶναι ὅτι ἐναπόσειναι τοῦ παλαιοῦ φρουρίου τῆς Βικέτρης καθὼς οἰκοδομήθη εἰς 18. αἰῶνα ἀπὸ τὸν καρδηνάλιον Βιν-
κεστέρ· τοῦ καρδηνάλιου ἐκεῖνου, ὅστις, ἔκαμε ἀνάλωμα τοῦ πυρὸς

(1) Θεωρεῖται λίγισται τὸ μικρὸν ἐκεῖνο δῶμα τὸ ὁποῖον εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Γαλλίας κἀθῆται ὁ Ἐπίτροπος καὶ θωρεῖ τοὺς φυλακισμένους.

τὴν Ἰωάνναν τοῦ Ἄργου. Τοῦτο τὸ ἤκουσα ἀπὸ τοῦ περιέρρου, οἵ-
τινες, ἦλθον νὰ μὲ ἰδοῦν τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν εἰς τὸ ὕψωμά μου,
καὶ προσεκτικοὶ μὲ ἐθεωροῦσαν ὡς θηρίον σφαγίου. Ὁ δεσμοφύλαξ
ἔλαβε ἑκατὸν σολδία.

Ἀληθευόντῃς νὰ σημειώσω ὅτι ἡμέραν καὶ νύκτα εἰς τὴν κυψέλην
μου ὑπάρχει ἄνθρωπος τῆς Ἀστυνομίας, καὶ δὲν δύναμαι νὰ ὑψώσω τοὺς
ὀφθαλμούς μου χωρὶς νὰ ἀπαντήσω τοῦς δύο ἀκινήτους ὀφθαλμούς
του πάντοτε ἀνοικτούς.

Καὶ ἔλεγον ὅτι ὑπάρχει ἡμέρα καὶ ἄλλῃ εἰς τὴν πετρώδη ταύτην
σῆκην.

ΙΑ'.

Καὶ ἡ ἡμέρα δὲν φαίνεται εἰσέτι.

Εἰς τί νὰ μετσχειρισθῶ τὸ σκότος; Μοὶ ἐπαρρησιάζομαι μία ιδέα.
Ἠγέρθην, καὶ εἰς τὸ φῶς τοῦ λύχνου μου, ἐξέτασα τοὺς τεσσάρους τεῖ-
χους τοῦ σπηλαίου μου, εἶναι ὅλοι λερωμένοι σχέδια, σχήματα φαν-
τασιώδη, ὀνόματα τὰ ὁποῖα ὁ εἰς διαδίδει εἰς τὸν ἄλλον. Τοῦλά-
χιστον φαίνεται ὅτι ἐδῶ κάθε καταδικὸς ἠθέλησε νὰ ἀφήσῃ μνείαν
τοῦ ἑαυτοῦ του. Μολιβδοκόνδυλον πηλός, μαῦροι, λευκοὶ χαρακτήρες,
συχνάκις ἐγλημένοι εἰς τοὺς λίθους ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἄλλοι πεπαλαιω-
μένοι, οἵτινες, δικαίως ἐδύναντο νὰ φαντασθῇ τις γεγραμμένους μὲ
τὸ αἷμα. Ἐὰν ὁ νοῦς μου ἤθελε εἶναι πλέον ἐλεύθερος, ἤθελον θέσει
ὅλην μου τὴν προσοχὴν εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο τὸ ὁποῖον παρρησιάζ-
εται εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου σελίδα πρὸς σελίδα γεγραμμένον εἰς
τοὺς λίθους ταύτης μου τῆς φυλακῆς. Ἐπιθυμοῦσα νὰ συνθέσω ἐν ὅλον
ἀπὸ τὰ διεσπαρμένα ταῦτα τοῦ πνεύματος τεμάχια, νὰ εὕρω ἕνα ἄν-
θρωπον εἰς κάθε ταῦτα ὄνομα, νὰ ἀποδώσω καὶ αἴσθησιν καὶ ζωὴν
εἰς τὰς ἀκροτηριασμένας ταύτας ἐπιγραφὰς εἰς τὰς μελισμένας ταύ-
τας φράσεις εἰς τὰς κεκοιμένας ταύτας λέξεις, σώματα ἄνευ κεφα-
λῶν ὅμοια μὲ ἐκείνους οἵτινες τὰ σκιογράφησαν. Εἰς τὸ ὕψος τοῦ
προσκεφάλου μου ὑπάρχουσι δύο καίμεναι καρδίαι διαπερόμεναι ὑπ'
ἐνὸς βέλους, ἄνω δὲ αὐτῶν, ἀγάπη ἐφ' ὅρου ζωῆς ὁ δυστυχὴς δὲν
ἐδεσμεύετο διὰ πολὺν καιρόν.

Δεξιόθεν ἐν εἶδος πύλου τριγωνικοῦ, ἄνω δὲ αὐτοῦ μικρὸν σχῆ-
μα χονδρῶδες σχεδιασμένον μὲ τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφὴν ζήτω ὁ Αὐ-
τοκράτωρ! 1824.

Εἰς τὰς ἀριστερὰς καρδίαι μὲ τὴν χαρακτηριστικὴν ταύτην ἐπιγρα-
φὴν ζήτω ὁ Αὐτοκράτωρ! 1824. Ματθαῖος Παπθὴν. ΙΑΚΩΒΟΣ.
ΜΕΤΕΠὸ ἀνέστη τοῖς ἑσπέραις ἀνεγινώσκετο τὸ ὄνομα Παπαβορία, τὸ

κεφάλαιον Π. ἦτο στολισμένον καὶ διαγραμματισμένον ὥπως οὖν κομ-
ψῶς. Μία στροφή ῥυπαρᾶς ᾠδῆς.

Τὸ σημεῖον τῆς ἐλευθερίας ὥπως οὖν βαθέως ἐγγεγλημένου ἐπὶ τοῦ
λίθου καὶ ἐπ' αὐτοῦ Βοριεῖ. *Ἡ Δημοκρατία*. Οὕτως ὑπῆρχε εἰς τοὺς
τεσσάρους ἀξιωματικούς τῆς Ροκέλης. Ἀτυχὴς νέος! Πόσον τρομα-
κτικὰ εἶναι αἱ ὑποτιθέμεναι πολιτικαὶ αὐτῶν χρεῖαι; Διὰ μίαν ἰ-
δέαν, δι' ἐν ἐνύπνιον, δι' ἐν φάντασμα, ἡ τρομακτικὴ ἐκείνη ἀλή-
θεια ἣτις καλεῖται ΛΑΙΜΟΤΟΜΟΣ! Ἐγὼ δὲ ὁ δύστηνος, παραπο-
νοῦμαι ἐγὼ ὅσις ἐπράξα ἐν ἀληθείᾳ; ἔγκλημα, ὅσις ἔχυσα αἷμα. Δὲν
ἐκτείνουμαι περαιτέρω.

Εἰς μίαν ἄκραν τοῦ τείχους ἴδον σημειωμένην μίαν τρομακτικὴν
εἰκόνα τὴν ἀποτρόπαιον ἐκείνην λαιμοτόμον, ἦτις, ἴσως τὴν σιγὴν
ταύτην ἀνύψουται δι' ἐμέ. Ὁ λύχνος σχεδὸν μοῦ φεύγει ἀπὸ τὰς χεῖρας.

IV.

Ἐτρεῖς πάραυτα εἰς τὸ ἄχυρόν μου, ἔθεσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν
γονάτων μου· καταπραυνθέντος ἔπειτα τοῦ παιδικοῦ τούτου φόβου καὶ
ἀπὸ περιέργειαν ἐρεθισθεὶς, ἠθέλησα νὰ ἀκολουθήσω τὴν ἀνάγκωσιν.

Ἀριστερόθεν τοῦ ὀνόματος *Παπαβορία*, ἐχάλασα μίαν μεγάλην
ἀράχνην κονιορτοῦ πλήρη, ἐπακουμβοῦσαν εἰς τὴν γωνίαν τοῦ τεί-
χους· ὑποκάτω αὐτῆς ὑπῆρχον τέσσαρα ἢ πέντε ὀνόματα ἐντελῶς
καθαρὰ ἀναμεταξὺ ἄλλων τῶν ὁποίων δὲν μένει εἰμὴ ἡ κηλὶς ἐπὶ
τοῦ λίθου.

ΔΟΤΟΥΝ—1815.

ΠΟΥΛΕΝ—1818.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΡΤΙΝΟΣ—1821.

ΚΑΣΤΕΓΓΚ—1823.

Ἀναγνώσας τὰ ὀνόματα ταῦτα, κατακυριεύθην ἀπὸ θανατηφόρους
ἀναμνήσεις.

Δοτοῦν, ἐκεῖνος ὅστις ἐκατεκερμάτισε τὸν ἀδελφόν του, καὶ τὴν
νύκτα εἰς Παρισίους ἐρρίπτε τὴν μὲν κεφαλὴν εἰς μίαν πηγὴν, τὸ
δὲ σῶμα εἰς τὸν αὐλάκα.

Πουλέν, ὁ φονεὺς τῆς γυναικὸς του.

Ἰωάννης Μαρτίος, ἐκεῖνος ὅστις ἐπιστόλισε τὸν πατέρα του,
ἐνῷ ὁ δυστυχὴς γέρονς ἦνοιγε ἐν παράθυρον.

Καστέγγκ, ὁ ἰατρὸς ἐκεῖνος ὅστις ἐφαρμάκωσε τὸν φίλον του,
καὶ ἐνῷ τὸν ἰάτρειε εἰς τὴν ὑστερινήν του ἀσθένειαν ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ
ιδίου παροξυνθῆσα ἀντὶ ἰατρικὸν τοῦ ἔδιδε φαρμάκι.

Καὶ πλησίον ὧων τούτων ὁ *Παπαβορία*, ὁ τρομακτικὸς ἐκεῖνος

ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝ ΕΠΤΑΝΗΣΩ, ΓΛΩΣΣΗΣ ΥΠΟ Π. ΧΙΩΤΟΥ.

Ἄρθρον Α'.

Ἐν τοσαύτῃ εὐημερίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως
Βασιλικῆς θρόνου, καὶ τῆς ὁσημέραι βελτιώσεως αὐτοῦ εἰς εὐνομίαν
καὶ εὐπορίαν προαγομένου, ἐν τοσαύτῃ διανοητικῇ καὶ ὕλικῇ προόδῳ,
διὰ πατρικῆς κυβερνήσεως σπευδομένης, ὁ Ἑπτανήσιος ποῦ διαμένει;
Τὸ ἠθικοπολιτικὸν τοῦτο ζήτημα εἰς δημοσιογράφους κατὰλληλον, καὶ
εἶναι πολιτικῶν ἐφημερίδων ὀφείλον νὰ πληρώσῃ, ἡμεῖς καταλείπο-
μεν εἰς πολιτικούς καλὰ μους νὰ συζητήσωσιν, καὶ ἀπὸ τοὺς νόας τῶν
δημοσιογράφων νὰ ἀναπτύσσεται. Ἐκ τῶν 1848 ὅτε ἐλάβομεν τὴν
ἐλευθεροτυπίαν οἱ Ἑπτανήσιοι τοῦτο εἰς ἐγχωρίους καὶ ἀλλογενῶν ἐ-
φημερίδων ἐπὶ πολλὴν μέχρι τοῦ νῦν ἐπασχολοῦσι τὸν κάλαμον; Κρί-
σεις δὲ καὶ ἐπικρίσεις καὶ συγκρούσεις καὶ συνδιαλλαγαί, καθ' ὅσον
αἱ ιδέαι διαφόρως ἀντιλαμβάνονται, ἦν τὸ φρόνημα συμβιβάζεται, καθ'
ἡμέραν ἐκφέρονται καὶ δημοσιεύονται περὶ τούτου. Οὔτε ἡ ἔξις καὶ
αἱ γνώσεις ἡμῶν οὔτε τὸ διδασκαλικὸν ἔργον μας, ἡ αἱ μέχρι τοῦ
νῦν εἰς τοὺς θησαυροὺς τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν φιλολογίας μελέται, καθ'
ιδίαν δὲ καὶ κυρίως αἱ εἰς πατρίους ἀναπτύξεις, καὶ εἰς ἱστορικῶν
μνημείων διαφωτίσεις συγχωροῦσιν ἡμῖν νὰ χρονοτριβῶμεν περὶ τοι-
αῦτα. Καθ' ἐν μόνον ἐνδιαφερόμεθα ἐπὶ τὸ μᾶλλον ὡς συσχετιζόμε-
νον μὲ τὰ γράμματα καὶ τὴν φιλολογίαν, λέγομεν μόνον τὸ ζήτη-
μα περὶ δημοτικῆς γλώσσης ἐν Ἑπτανήσῳ ἥς συγγραφεῖς τε καὶ λα-
λοῦντες παρ' ἄλλων μὲν χλευάζονται ὡς βαρβαρόφωνοι καὶ μιζοσό-
λοικοι, παρ' ἄλλων δὲ ἐπαινοῦνται ὡς Ἑλληνόφωνοι, καὶ τῷ κοινῷ
ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος δημοτικῷ ἰδιώματι σύμφωνοι.

Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ὃ πολλάκις ἐπησχόλησε καὶ ἐπα-
σχολεῖ καὶ δημοσιογράφους καὶ λογίους ἐν περιουσίᾳ συγγράμμασιν
ἀφορμὴν, λαβόντας τὰς περὶ νεοελληνικῆς γλώσσης ιδέας ὑπὸ ποιη-
τοῦ τινος δημοσιευθείσας, νῦν ὡς ἐν παρέργῳ διὰ τῆς μικρᾶς αὐτῆς
ἐφημερίδος ἀποπειροῦμεθα νὰ δώσωμεν ὀλίγας τινὰς διαφωτίσεις. Ἰ-
σως ἐρεθίσωμεν τοὺς μὲν, ὡς καὶ συμφωνοῦντες καθ' ὁλοκληρίαν ταῖς
θεωρίαις αὐτῶν, ἴσως ὑπεραπολαύσωμεν τὴν ὁμοθυμίαν τῶν δὲ, ὅς

συνάδοντες ταῖς ιδέαις τούτων. Ἀλλ' ἀδιάφοροῦμεν πρὸς ταῦτα. Ἐπαινός τε καὶ δόξα, κατηγορία τε καὶ δυσφημία, οὐδὲν ἡμᾶς ἐκπλήττουσι ἢ ἐπιβάλλουσιν ἡμῖν τὸν οἰκεῖον συμπερτόν, ὅταν ἡ ἀλήθεια λάμπει ὡς ἥλιος, καὶ τὰ πράγματα αὐτόλαλα ἐπιμαρτυρῶνται τῇ ἀληθείᾳ. Ἀκανθῶδες μὲν τὸ ἔργον, ἴσως καὶ ἐκ πρώτης ὄψεως τὰ ἐκφερόμενα πράγματα ἄπιατα τοῖς ἁλλοδαποῖς, οἷτινες μηδέποτε ἐπισκεφθέντες τὸν τόπον, καὶ ἰδίους ὄμμασι καὶ ἀκοῇ κρίνοντες τὰ περὶ διαλεκτικοῦ ἰδιώματος, ἐκ προτέρας δὲ καταστάσεως πολιτικῆς καὶ ἠθικῆς προδιατιθέμενοι, γνωμοδοτοῦσι, δυσφημοῦντες τοὺς Ἑπτανήσιους, καὶ καταδικάζοντες ὡς φραγγοφώνους ἢ βαρβαροφώνους, καὶ ἀφιλοκάλλους τῇ ἐθνικῇ διαλέκτῳ. Καὶ πότε; καθ' ἣν ἐποχὴν πᾶς ἑλληνικὸς λαὸς καὶ ἐλεύθερος καὶ δούλος οὐ μόνον προθυμοποιεῖται εἰς πολιτισμὸν ἐκ παντοίων γνώσεων διανοητικῶν τε καὶ ὕλικῶν καὶ ἐπὶ κοινῇ εὐημερίᾳ καὶ ἐκλάμψει τῆς ἀρχαίας καταγωγῆς αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν γλῶσσαν νὰ βελτιώτῃ συνεργάζεται καὶ φιλοτιμηταί.

Βεβαίως ὁμολογοῦμεν ὅτι τὸ γλωττικὸν ἰδιῶμα εἰς τὴν ὁμιλίαν τοῦ ἀγοραίου τῆς Ἑπτανήσου δὲν ἔχει ἐκείνην τὴν σημαντικὴν καλλιέργειαν ἥ; ἔτυχε ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι. Ἡ πολιτικὴ, ἡ στρατιωτικὴ, ἡ ναυτικὴ, ἡ τεχνικὴ, ἡ ἐπιτηδευματικὴ λεξιλογία εἰσέτι δὲν ἐκαλλώπισε τὴν εὐφράδειαν τοῦ χύδην λαοῦ, ἡ δὲ δικαστικὴ καὶ διοικητικὴ νέκλυς καὶ πρόσφατος εἰς τὸ σῶμα τοῦ ὑποδικηγόρου, τοῦ δικηγόρου, τοῦ δικαστοῦ, τοῦ ὑπαλλήλου, τοῦ ἀρχόντος, δὲν ἔχει ἐτι ἐκεῖνο τὸ Ἀττικὸν ἄλγος, ὃ ἐὰν Σεμιτὸν ἡμῖν νὰ συγκρίνωμεν τὰ νεώτερα πρὸς τὰ ἀρχαῖα, νέα θεόφραστος ὁξύτης ἀκοῆς καὶ καλλιαισθησίᾳ ἤθελε διακρίνει τὸν ἁλλοδαπὸν τοῦ Ἀττικῶς σπουδαιολογούτου δημοτικὴν εὐφράδειαν. Ἀλλ' ἡ δημοτικὴ γλῶσσα τοῦ Ἑπτανήσιου ἐπιφέρειται τὰς αὐτὰς μορφὰς καὶ τοὺς τύπους κοινούς παντὶ ἰδιώματι ἄλλου Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὑποκύψασα εἰς τὰς αὐτὰς κατὰ χρόνους μεταλλαγὰς διαφθοράς καὶ βελτιώσεις, ὅσας πολιτικὴ ἀνάγκη καὶ δεινοπάθειαι ἐθνικαὶ ἐβίασαν; Ποιητῆς δὲ τις λυρικός νῆαν Ἑλληνικὴν σχολὴν ποιήτῃς Σεμελιῶν, καὶ τῇ δημοτικῇ γλῶσσῃ τὰ κάλλη χαρίεσσης καὶ ὥραίας νεανικῆς Μούσης ἐπὶ τοῦ νέου Παρνασσοῦ διαλάμπων οἷος ὁ Ἰούλιος Τυπάλδος καὶ ὁ Α. Βαλαωρίτης καὶ αὐτὸς ὁ πότε μέγας Σολωμός, τὴν ὀπισθοδρόμησιν τῆς γλώσσης καὶ τὴν ἀφ' ἐν διαφθαμένῃ καταστάσει διατήρησιν αὐτῆς βούλονται νὰ νομοθετήσωσι καὶ ἐπιτάξωσι κατὰ ὅλον τὸ Πανελλήνιον. Ἴδου τὰ δύο ζητήματα, ἃ ὀφείλομεν μεθ' ἀπάτης εὐθυνοίας καὶ ἀμεροληψίας νὰ ἐξακριβώσωμεν, καὶ κατὰ τὰς μικρὰς δυνάμεις ἡμῶν νὰ διαλύσωμεν.

Οὕτω ποιοῦντες διαπραγματευόμενοι τὰ οὐσιωδέστερα τοῦ θέματος

τος ἴσως φέρωμεν διὰ γνώσιν ἐπισημονικὴν ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῆς δημοτικῆς γλώσσης ἐν Ἑπτανήσῳ. Ἐντεῦθεν ἴσως συγγράφοντες δὲν εἴλει πλέον καταδικάζονται ὑπὸ ὀγκώδους καὶ βαρέου νόμου γραμματικοῦ, ὑπίμετρον ἔχοντες τὸν ξηρὸν καὶ ἀτερπῆ γνώμονα σεσαθρωμένων προλήψεων καὶ ἀπαρθεϊστικῶν κανόνων πεπαιωμένου ἰδιώματος· ὅτε φλογώδεις ἐκχυλίσαις ἐνθουσιώδους ψυχῆς εἰς ἰσχυρὰς ἀντιλήψεις καὶ ἐντυπώσεις παρὰ τῶν νέων κατορθωμάτων τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς χύνονται ἐπὶ τοῦ χάρτου, ἢ ὅτε πρόσχαρὰ καὶ τερπνὰ αὐτυχήματα ἡλεκτρισμένης καρδίας ἀπὸ τὰ κάλλη τῆς φύσεως ἀντηχῶσι ἀπὸ τοῦ στόματος νέου τραγουδιστοῦ μεθύοντος τὴν ἀκοὴν μετὰ τὰ ἐναρμόνια μέλη τῆς νεογλωττικῆς Ἑλληνικῆς εὐτυχίας τοῦ Ἑλληνοῦ κατὰ τὴν ἐθνηνὴν αὐρὰν χρυσῆς αὐγῆς, ἢ περὶ τὸ σελαγίζον φῶς τῆς σελήνης ὑπὸ τὸν καθαρὸν οὐρανὸν τῆς Ἑπτανήσου. Ἐπὶ τούτοις οὖν ἃς ἐξετάσωμεν τὸ πρῶτον, καὶ ἃς γήσωμεν τὴν ὄψιν μας ἐπὶ τῆς φυσικῆς καταστάσεως τῆς δημοτικῆς γλώσσης τοῦ Ἑλληνοῦ.

Η ΜΑΤΑΙΟΤΗΣ.

Ἦραϊάν τινὰ ἐσπέραν τοῦ λήξαντος Μηνὸς κατὰ τὴν 11 ὥραν Π. Μ. εὐρεθεὶς κατὰ τύχην μόνος περὶ τὴν μελαγχολικὴν ἐκείνην εἴησιν τῆς φίλης πατρίδος μου τὴν ὀλίγων λεπτῶν ἀπέχουσαν τοῦ κοιμητηρίου, ἀνεπώλησα τὰς παραξικαρδίας σκηνάς, αἷτινες ἔλαβον χώραν κατὰ τὸ ἀπαίσιον ἔτος 1855, κλαίων συγχρόνως τοῦ χρόνου τὴν ταχυτάτην διάβασιν, τὸ βῆμα ἐσταμάτισα ὀλίγον, καὶ εἰς τὸν νοῦν μου τὰς ἀκολουθοῦς ἔκαμον σκέψεις. Χρόνε πρὸς οὐ τοὺς πόδας ἑρόνοι ἐξουσίαι, δόξαι, πίπτουσι, πόσον ἄρην τὰς τότε ἀπαισίους ἐκείνας ἡμέρας, μεθ' ὁποῖαν φρίκην παρῆλθον! Εἶθε διὰ παντός νὰ παρέλθωσι, νὰ μὴ ἴδωμεν πλέον τὸ μαῦρον πρόσωπον ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἀλλὰ σὺ, ὦ χρόνε, εἰς ὅλα ταῦτα μένεις ἄκαμptos καὶ ὁμματα ἀμερίμνω σερεῖς τὰ τοῦ κόσμου, τὰ πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ἑρόνου σου ναυαγοῦντα; Καὶ νομίζεις τάχα ὦ χρόνε ὅτι δὲν ταιπωρεῖς ἑμὰς τοὺς θνητούς; Ἀχ! πόσον χαλεπῶς! Μάρτυς δὲ τῶν σῶν ἀποτελεσμάτων ὑπάρχει ὁ τάφος! ὁ ἄφωνος τάφος! καὶ ταῦτα εἰς τὴν φαντασίαν μου διαλογιζόμενος, κρουνοὶ δακρύων ἔρπον ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μου. Ἀλλ' ὦ τῆς ἐκπλήξεώς μου! ἐν τῇ ταραχῇ τῶν λογισμῶν μου ἤκουσα ἐντὸς τοῦ κοιμητηρίου γοεράν φωνὴν ἐλπίδας καὶ βήματα μου καὶ βλέπω γέροντα βεβαρυμένον

ὕπὸ τῶν ἐτῶν, ἀπὸ τοῦ ὀρθαλμοῦ τοῦ ὁποίου ἔτρεχον δάκρυα πικρίας, καὶ ἐφώναζεν ἐκ διαλειμμάτων· υἱέ μου, υἱέ μου, δὲν ξέλω σὲ ἐπαναίδει· πλέον· ἐκεῖ πλησίον νεάνιδα πενθοφοροῦσαν καὶ ῥίπτουσαν ἐπὶ τοῦ τάφου εὖσσμα ἄνθη, ἐνῶ συγχρόνως ἐπρόφερε τὸ τρυφερὸν ὄνομα τοῦ ἀγαπητοῦ συζύγου τῆς, τὸ ὄνομα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐλάτρευσε μὲν, ἐπνευσε τὴν ταραχώδη ἀτμοσφαῖραν τοῦ κόσμου. Δὲν ἠδυνήθην πλέον νὰ σταματήσω εἰς ἐκείνην τὴν κατανοητικὴν σκηνήν, καὶ ἐνῶ ἐπέσρεφον εἶδον μικρὸν παιδίον δακρυρρόων· πῶς καλεῖσαι; τῷ εἶπον ἐγώ. Καλοῦμαι ὀρφανόν· ὦ σκηνὰ τραγικώταται! Oh simesties tragigaos! Καὶ τίς καρδίᾳ νὰ μὴ θρηνήσῃ; σὺ ὁμῶς, ἄκαμπτε, δὲν θρηνεῖς, οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ δύναται νὰ καταβάλλῃ τὸ ἀδαμάντινον τεῖχος τῆς καρδιάς σου. Ἀλλὰ πρὸς τίνα ἀποτείνομαι; πρὸς τὸν χρόνον, οὕτω προσέταξεν ὁ Αὐτουργὸς τῆς φύσεως, ἡ φωνὴ ἐκείνου ἀντηχεῖ εἰς τὸ Πᾶν, γεννηθῆτω τὸ ξέλημά του.

Δ. Ι.

· Αὐστηρὸς ἐσὺ μὲ ῥίζεις
· Σὺ μὲ διώχνεις συμωμένος
Νὰ φανῇς ἡμερωμένος
Δὲν ἐλπίζω ἐγὼ ποτὲ,
· Ἄν εἰς ταῖς στιγμαῖς ἐτούται;
Εἰς αὐτὴν σου τὴν καρδίᾳ
Δὲν θωρῶ γιὰ μὲ εὐσπλαγχνία,
Δὲν ἀκούς πόνον γιὰ ἐμέ.
· ὦ τί ἄδικη αὐστηρότης
Τί βουλὴ διεστραμμένη
Καὶ τί γνώμη σκληρεμένη
Ν' ἀστοχήσῃ ἑνας γονῆς,
Τὴν ἀγάπην τοῦ υἱοῦ του,
· Ἐνὸς υἱοῦ δυστυχισμένου,
Τεθλιμμένου, ἀδικημένου
Καὶ μὲ πταίσιμο χωρὶς.

Εκ τοῦ Ἰταλικοῦ Μεταστάσιος.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
Α1.Σ3.41.46.0011

Εἰς τὸ τυπογραφεῖον ὁ «ΖΑΚΥΝΘΟΣ»

ΕΥΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΠΡὸς ΠΩΛΗΣΙΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ ΒΙΒΛΙΑ.

1. Ἱστορικὸν Διήγημα ἐπονομαζόμενον ἡ Γενοβέφα
ἡ ἡ Ἀρετὴ θριαμβεύουσα πένες 15.
2. Συλλογὴ τῶν γνωστῶν Ποιημάτων τοῦ Μεγάλου
Ποιητοῦ Ἰππ. Διονυσίου Κόμ. Σολωμοῦ » 15.
3. Προσκυνητάριον τῆς Ἀγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ
καὶ πάσης Παλαιστίνης, ὑπὸ Χρυσάνθου ἐκ
Προύσης· δευτέρα ἐκδόσις » 18.
4. L'Angelo della Misericordia, del Professore L. I.
Marzocchi » 26.
5. Ποιημάτων ἐπονομαζόμενον οἱ Τεχνῖται εἰς νέον
τινὰ Τεχνίτην, ὑπὸ Ε. Μ. » 9.
6. Φρασεολογικοὶ Διάλογοι εἰς 5 Γλώσσας Ἑλλ. Ἱταλ.
Γαλλ. Ἀγγλ. καὶ Γερμανικὴν. Μέρος Α'. » 4.
7. Μέρος Β'. » 4.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Κύριος σκοπὸς τῆς Ἐφημερίδος ταύτης.

Τὸ Περιδικὸν τοῦτο Φύλλον δὲν προτίθεται σκοπὸν ἄλλον εἰμὴ τὴν τῶν νέων ἐπασχόλησιν κατὰ τὰς τῆς διαχύσεως ὥρας, τὰς ὁποίας ἐπὶ ματαίῳ ὁ περίπατος καὶ ἡ διασκέδασις ἤθελον καταναλίσκει. Τοῦτου ἕνεκα, ἀνευ ὅμως οὐδεμιᾶς βλάβης καὶ διακόψεως τῆς σπουδῆς καὶ μελέτης, προσκαλοῦνται ἅπαντες οἱ φιλόμουσι νέοι, ἵνα μεταφράζοντες καὶ συγγράφοντες δαπανῶσι τὸν πολυτίμον αὐτῶν χρόνον καὶ διαδοιμάξωσι τὴν ὁποίαν ἡτοίμασαν ὕλην, ὅπως καταχωρίζεται εἰς τὸ σύγγραμμα τοῦτο ὁδίνος αἱ στήλαι εἶναι ἀνοικταὶ εἰς ἅπαντας.

Ὅστις δεχθῇ τὸ πρῶτον Φυλλάδιον θεωρεῖται ὡς ἐτήσιος Συνδρομητής. Αἱ Συνδρομαὶ γίνονται εἰς τὸ Τυπογραφεῖον «Ὁ ΖΑΚΥΝΘΟΣ.»

Ἡ Συνδρομὴ εἶναι προπληρωτέα.

Ἡ Τιμὴ τῆς Συνδρομῆς, διὰ μὲν τὴν Ζάκυνθον Πένας 30, διὰ δὲ τὰς ἄλλας Νήσους Πένας 36, διὰ δὲ τὴν Βασιλευομένην Ἑλλάδα δραχ. 4 1/2.

Ὁ θέλων νὰ ἀναδεχθῇ τὴν ἐπιστάσιαν τῆς συνδρομῆς καὶ εἰσπράξῃς τόποι τινός, θέλει ἔχει προμήθειαν δέκα τοῖς ἑκατόν.

Ἡ ΝΕΟΛΑΙΑ θέλει ἀναγγέλλει εἰς τὸ ἐξώφυλλον τῆς τῶν νεοφανῆ Συγγραμμάτων, ὧν ἀντίτυπον ἔθελε σταλῇ παρὰ τῶν Συγγραφέων πρὸς τὸ Τυπογραφεῖον Ὁ ΖΑΚΥΝΘΟΣ.

Ἡ ΝΕΟΛΑΙΑ ἀνταλλάσσεται μὲ πᾶν Περιδικὸν Σύγγραμμα καὶ πᾶσαν Ἐφημερίδα.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ